

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 290/2020-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. novembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Martina Vernarského a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Roberta Šorla predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Rastislavom Urbánim, PhD., LL.M., Skuteckého 17, Banská Bystrica, ktorou namieta porušenie bližšie nekonkretizovaných základných práv a slobôd rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1 T 96/2010 z 22. februára 2016, uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2 To 44/2016 z 18. augusta 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tdo 1/2018 z 1. augusta 2018, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. júna 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED]

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Rastislavom Urbánim PhD., LL.M., Skuteckého 17, Banská Bystrica (ďalej len „právny zástupca“), ktorou namieta porušenie bližšie nekonkretizovaných základných práv a slobôd rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 96/2010 z 22. februára 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok“), uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 To 44/2016 z 18. augusta 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Tdo 1/2018 z 1. augusta 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa je podaním, ktoré pôsobí značne zmätočne, vyžiadal si ústavný súd spisový materiál k napadnutému rozsudku od okresného súdu a tiež krajského súdu (súvisiace odvolanie a dovolanie, pozn.) a zároveň uznesením č. k. III. ÚS 290/2020-4 z 4. augusta 2020 ustanovil sťažovateľovi právneho zástupcu pre konanie pred ústavným súdom, ktorý zastupoval sťažovateľa aj v konaní pred všeobecnými súdmi v preskúmvanej veci.

3. Zo zadovážených spisových podkladov vyplynulo, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu prevádzachtva podľa § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) a ods. 4 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona.

4. Na základe uvedeného bol sťažovateľovi uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov podľa § 355 ods. 4 Trestného zákona v spojení s § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2, 3 a 8 Trestného zákona a § 46 Trestného zákona. Zároveň bol sťažovateľovi uložený trest vyhostenia na 10 rokov podľa § 65 ods. 1 a 3 Trestného zákona.

5. Proti napadnutému rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením krajského súdu tak, že ho podľa § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zamietol.

6. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré najvyšší súd odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, pretože neboli splnené nielen sťažovateľom označené dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. c) a i)], ale ani žiaden iný dovolací dôvod.

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že nerozumie, prečo bol trestne stíhaný a odsúdený.

II.

Relevantná právna úprava

8. Podľa čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13, § 16 až § 28, § 32 až § 248, § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania

začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

11.1 Ústavný súd podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať **do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia**, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený...

15. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

16. Podľa čl. 17 ústavy

1) Osobná sloboda sa zaručuje.

2) Nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

3) Obvineného alebo podozrivého z trestného činu možno zadržať len v prípadoch ustanovených zákonom. Zadržaná osoba musí byť ihneď oboznámená s dôvodmi zadržania, vypočutá a najneskôr do 48 hodín a pri trestných činoch terorizmu do 96 hodín prepustená na slobodu alebo odovzdaná súdu. Sudca musí zadržanú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu.

4) Obvineného možno zatknúť iba na odôvodnený písomný príkaz sudcu. Zatknutá osoba musí byť do 24 hodín odovzdaná súdu. Sudca musí zatknutú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu.

5) Do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu...

17. Podľa čl. 5 dohovoru

1. Každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanového zákonom:

a) zákonné pozbavenie slobody osoby po odsúdení príslušným súdom;

b) zákonné zatknutie alebo pozbavenie slobody z dôvodu nesplnenia rozhodnutia vydaného súdom v súlade so zákonom alebo s cieľom zabezpečiť splnenie povinnosti stanovenej zákonom;

c) zákonné zatknutie alebo pozbavenie slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak je to dôvodne považované za potrebné za účelom zabránenia spáchaniu trestného činu alebo úteku po jeho spáchaní;

d) pozbavenie slobody maloletého na základe zákonného rozhodnutia za účelom výchovného dohľadu alebo jeho zákonné pozbavenie slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán;

e) zákonné pozbavenie slobody osôb, aby sa zabránilo šíreniu nákazlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov;

f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu, alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní.

2. Každý, kto je zatknutý, musí byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, oboznámený s dôvodmi svojho zatknutia a s každým obvinením proti nemu.

3. Každý, kto je zatknutý alebo pozbavený slobody v súlade s ustanovením odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej moci a má právo, aby jeho vec bola prejednaná v primeranej lehote, alebo byť prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa takáto osoba dostaví na pojednávanie.

4. Každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody, má právo podať návrh na začatie konania, v ktorom súd urýchlene rozhodne o zákonnosti pozbavenia jeho slobody a nariadi prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

5. Každý, kto bol zatknutý alebo pozbavený slobody v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie.

III.

Predbežné prerokovanie návrhu

18. Sťažovateľ je v konaní zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom v zmysle § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

19. Dňa 16. novembra 2020 právny zástupca sťažovateľa informoval ústavný súd, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol, mu bolo doručené 5. septembra 2018, teda ústavná sťažnosť podaná 17. júna 2020 bola podaná zjavne po zákonom ustanovenej lehote.

20. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) ako oneskorene podanú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. novembra 2020

Martin Vernarský
predseda senátu